

Μετόχια στην Μικρά Ασία, Ανατολική Θράκη, Βουλγαρία και Σερβία

/ [Γέροντας Ιωσήφ Βατοπαιδινός \(† 2009\)](#)

Ένα μέρος των μετοχίων της Μονής Βατοπαιδίου βρισκόταν σε περιοχές εκτός του σημερινού ελλαδικού χώρου. Συγκεκριμένα κατείχε μετόχια στην Μικρά Ασία (στήν Τραπεζούντα το μονύδριο του Αγίου Γρηγορίου Νύσσης, στην Φιλαδέλφεια την Μονή Κοτινής, στα Μουδανιά κτήματα, στην Σμύρνη διάφορα οικήματα και οικόπεδα), στην Ανατολική Θράκη (στήν Καλλίπολη ναό και κτήματα, στην Αφουσία της Προποντίδος το μονύδριο του Αγίου Γεωργίου), στην Βουλγαρία (στήν Μεσημβρία το μονύδριο του Αγίου Νικολάου, στο Μελένικο την Μονή Σπηλαίου), και στην Σερβία (μία μονή στο Βελιγράδι, μετόχια και δικαιώματα σε μεταλλεία σε άλλες τοποθεσίες).

Μετόχια στην Ρουμανία (εισαγωγή)

Οι σχέσεις των αγιορειτικών μονών με την Μολδαβία και την Βλαχία χρονολογούνται από τον ΙΔ΄ αι. και είχαν την μορφή χρηματικής κυρίως βοήθειας από τους ηγεμόνες των δύο πριγκηπάτων, από άλλους Ρουμάνους αξιωματούχους, αλλά και από απλούς πιστούς. Το Βατοπαίδι θα γίνει αποδέκτης τέτοιων ευεργεσιών ήδη από τον ΙΕ΄ αι., αλλά μόνον από τα τέλη του επομένου αιώνα θα αρχίσει να αποκτά, από δωρεές ή αγορές, μετόχια στην περιοχή αυτή, για να καταλήξει να κατέχει τον ΙΘ΄ αι. μία τεράστια περιουσία. Αυτή θα απωλεσθεί στο σύνολό της το 1863 με την δήμευση της μοναστηριακής περιουσίας των δύο ηγεμονιών από το ρουμανικό κράτος.

Στην περιοχή κτίσθηκε κατ' αρχάς ένας ναός γύρω στο 1564 από τον Ιωάννη Γκόλια και πριν το 1606 αφιερώθηκε από την χήρα του στην Μονή Βατοπαιδίου, η οποία αμέσως μετά τον μετέτρεψε σε μονή. Ακολούθως διάφοροι Μολδαβοί βοεβόδες της παρεχώρησαν χωριά των περιοχών τους. Το 1660 ο Στεφανίτζα Λούπου επικύρωσε την κατοχή της από το Βατοπαίδι και την απάλλαξε από ορισμένους φόρους. Παράλληλα οι μοναχοί του μετοχίου επέκτειναν τα κτήματά της, ώστε το 1828 να κατέχει 100.000 στρέμματα γής, κυρίως στην Βεσσαραβία. Την Μονή Γκόλια, που υφίσταται μέχρι σήμερα, πλούτισαν με προσφορές αντικειμένων πολλές ελληνικές και ρουμανικές οικογένειες.

<http://bit.ly/130mOU2>